

vilo je že mnogo nesreč. V Čelju sta se igrala dva fanta s pištolem, ki se je razprožila. Pri temu je bil 14 letni Viljem Putan v prsi težko ranjen.

Grozni požigalec. V Ljutomerju so zaprli kočarskega sina Seka, ki je v okraju več kot 30 hiš zažgal. Tudi vas Verkovce, ki je popolnoma pogorela, je on zažgal. Zaradi njega je bil tudi neki orožnik obstrelen, kakor smo to že svoj čas poročali.

Z gajžlo težko ranil je voznik Anton Kacun na Vranskem nekoga Martina Lichteneger. Stepla sta se v pjanosti.

Iz Koroškega.

Prvaški popravkarji nadaljujejo svoje delo in nam še vedno „popravke“ po § 19 pošljajo. Vsakdo vše, da tak „popravek“ nič ne pomeni. Ti popravki so večidel navadni švindel. Ali paragraf 19 je ravno tako modro sestavljen, da se mora take čeckarje prinesti. Mi seveda **vzdržujemo vse svoje trditve.** Pribijemo torej še enkrat, da bode mnogo slovenskih posojilnic **kmetske denarje izgubili**, kjer so se vsedle na limanice Weiss-Kayserjevih sleparjev. Resnica je, da se je več milijonov denarja posojinicam pokradlo. In zdaj naj imajo „popravkarji“ besedo. Doslej smo sprejeli sledče popravke: — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptaju. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške ceotralkase, sicer da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Posojilnica na Zili, dne 8. septembra 1810. Anton Erat, odbornik in tajnik. Andrej Pečar načelnik. — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptaju. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da se v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške ceotralkase, sicer da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Posojilnica na Zili, dne 8. septembra 1810. Anton Erat, odbornik in tajnik. Andrej Pečar načelnik. — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptaju. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da se v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške ceotralkase, sicer da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Posojilnica na Zili, dne 8. septembra 1810. Anton Erat, odbornik in tajnik. Andrej Pečar načelnik. — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptaju. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da se v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške ceotralkase, sicer da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti.

Nemški cesar na Ogrskem.

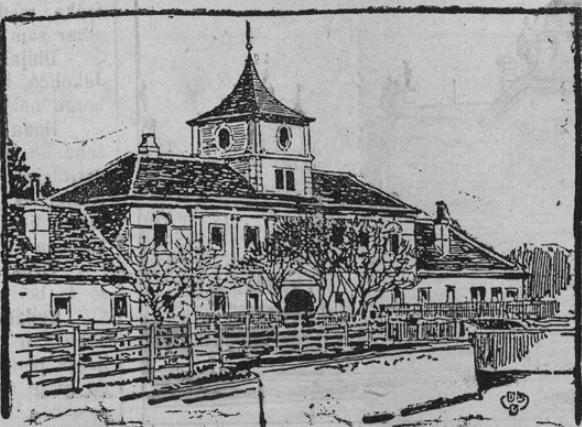
Nemški cesar Viljem II. potoval je te dni na Ogrskem, da se tam udeleži velikih lovev. Živel je na gradu Bellyo nadvojvode Friderika. Naša slika kaže ta krasni grad. Po končanem lovu je cesar odpotoval na Dunaj k obisku našega cesarja Franc Jožefa, kateremu je ob prilikih 80. rojstnega dneva svoje čestitke izročil.

Cenjene somišljenike opozarjam, da so izšle na novo

„Štajerčeve“ užgalice.

Glavna zaloga ima trgovina bratov Slawitsch v Ptaju.

V vsaki napredni hiši naj se rabi te užgalice!

Hranilnica in posojilnica v St. Jurju na Zili, 8. septembra 1910. Načelnik Thomas Zwid, tajnik Anton Moser. — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptaju. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. „Milijoni kmetskega denarja zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške ceotralkase, sicer da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsignor Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja zgubiti. Hranilnica in posojilnica v Sinčevsi, dne 6. septembra 1910. Jozef Šipuš, Janez Šumoh, Jurij Reiter. — Nekatere posojilnice nimajo niti toliko denarja, da bi poštnino plačale. Zato so nam poslale „popravke“ nepravilne. Vsi ti „popravki“ so sedela v Celovcu skovani. Morda je imel monsignore Podgorca svoje roke zraven, ki je Weissov prijatelj! Ali prvakom ta lumperija ne bode pomagala. Nasprotno, mi bomo ljudstvu še raje oči odpirali. Le popravljajte, pobožni lažniki, s tem si delate le sami škodo!

Na mnogo vprašanj, zakaj da objavljamo „popravke“ slovenskih posojilnic, omenimo le še enkrat, da moramo to vsled slabe postave storiti. S § 19 se lahko vsako lumperijo „popravi“. Farški tat Weiss, ki je s pol milijona kmetskega, iz posojilnic ukradenega denarja ušel, nam bi tudi lahko poslal „popravek“: Ni res, da sem tat, res je pa, da sem prijatelj Podgorca in „Š-Mira“ . . . Tako stoji torej stvar: „Popravek ničesar ne doekaže. Ako smo kdaj kaj krivega o posojilnicah trdili, zakaj nas te ne tožijo? Zato, ker dobro vedo, da je sveta resnica, da so klerikalci koroškim kmetom 4 milijone kron oropali. To se ne da popraviti. Za klerikalce je na Koroškem vse minulo in tisti, ki tej roparski bandi še kaj verujejo, so svojo pamet izgubili. Mi bomo torej „popravke“ naprej objavljali, ker to postava zahteva. Ali ravno tako bomo i zanaprej — resnico potrdili!

O polomu na Koroškem nam piše neki odlični prijatelj: Slovenske posojilnice se bojijo, da bi jih zasplojeni vložniki zapustili; zato posilajo neumne „popravke“, katerim se pri nas vsakdo smeji. Mi ne silimo nikogar, da naj svoj denar iz posojilnice vzame (ako ga dobí?!) Ali kder svoj denar izgubi, naj se potem sam za nos prime . . . Prvaki v svojih „popravkih“ trdijo, da slovenske posojilnice niso udeležene pri polomu. To je laž!!! Pri central-kasi, katero so klerikalci oropali, je celo vrsta slovenskih posojilnic. Zakaj pa ne pošljemo „popravek“ n. pr. posojilnice v Celovcu, v Hovs-Škofiji

cah in v Galiciji? Zakaj ne prvaška z druga v Sinčevsi-Velikovcu? Kjer so te in razne druge prvaške „posojilnice“ u deležene pri polomu. Ostale posojilnice se bojijo; zato zdaj „popravljajo“. Najprve je pričela „popravljati“ posojilnica v Podljubljiju, ki je popolnoma podobna propalim farškim podjetjem. Bila je preje v Slov. Plajburgu in jo tamšnji dostojni župnik pošteno vodil. Politični hujšač Arnuš jo je spravil v Podljubelj. Nastavil je tudi svojega brata v „Delavskem domu“ in pričel zidati ter po celiem svetu (tudi pri Nemcih) denarje fehati. V nasprotju pravimi duhovniki je Arnuš zelo eleganten in pije in se zabava kakor bogatin. Mnogokrat so ga obiskali Weiss, Walcher, Podgorc in ednaki tički. Zdaj taji prijateljstvo! To je značaj! — Ražun v sv. Jakobu bi naj tudi raje jezik za zobni držal. Zavozil jo je popolnoma s svojimi podjetji. V kratkem bodovali, v kako velikanskih dolgovih so Ražunova podjetja. Seveda, placi bodojo te dolgove drugi! . . . Toliko za danes! Dokler ne bodojo imele slovenske posojilnice oblastvenega nadzorstva, toliko časa jih ne moremo za poštene smatrati.

Z oziru na klerikalni polom delajo ljudje tudi razne šaljive opazke. Ena teh se glasi takole: — Kakšna razlika je med sv. Jožefom in monsignorem Weissom? — Odgovor: Ko je sv. Jožef pobegnil, vzel je osla seboj; ko pa je monsignore Weiss pobegnil, pustil je svoje osle doma.

Sel. Piše se nam: Ivan v zgubu! tako je kričal njegov edini prijatelj s solznatimi očmi. Brž sta se morala napraviti na pot, babica z torbo, mož v svetlem dnevu z laterno. Daleč se je moglo klepetati, našli so ga in srečno pripeljali žalostnega možička v staro kraljevstvo. Minister ga je že pričakoval, ker dobil je pesmico:

„Ko sem prišel na —;
Ko tebe ni bilo več tam,
Žalosten se vračam“

Nazaj v moj divji raj“ . . .

Srčni pozdrav od misijonarja med divjaki, Ivan posledni . . . Govoriti ni mogel, zavoljo hudega pokanja slišalo se ni, srutij Ivan ni mogel takoj ostati, nazaj je moral med divjake . . . Ja, ja, tak je tak, kdor veter seje, žel bo vihar . . . Verjamemo ti radi, lepo v Lipi pri Verbi za te ne bo, ker prosili te niso, da bi prišel k njim. Daj mir in pokoj, boš tudi ti pokoj našel!

Smrt na manevru. Iz Celovca se poroča, da je pri manevrih neki dragonec iz konja padel in bil takoj mrtev.

Zaprli so v Paternionu hlapca Petra Köferle, ki je iz ljubljanske ječe, v kateri je zaradi tatvine sedel, pobegnil.

Lepo ščuko (Hecht), ki je več kot 1 meter dolga, vjel je uradnik Koch v Ossiaškem jezeru.

Požar. Pogorelo je v Kadöllu gospodarsko poslopje kmeta Wirta z vso krmo in mašinami. Edino živino so zamogli rešiti. Škode je precej.

Obesil se je hlapec Jožef Weber v sv. Lenartu pri Beljaku.

Pazite na deco! 1½ letna hčerka Avgusta krojača Schaker v Bistrici na Dravi je padla v potok ter utonila.

Gnojenje z umetnimi gnojili ozimni rži.

Po lastnih izkušnjah zapisal Vičanski Skerlec pri Veliki Nedeli.

Meni vedno prihajajo poročila od kmetskih posestnikov, ki povprašujejo, kako, keden in s katerimi umeščiti gnojili naj bi gnojili ozimni rži in koliko bi ta gnojila stala, kjer jim primanjkuje hlevskega gnoja, to pa z bogatega, kjer so morali v jeseni lansko leto skrčiti številno svoje živine radi suše, toče itd. Letos pa vsled tako visoke cene (pri obilnih krmih) niso bili v stanju nakupiti živine. Da mi ne bode treba vsakemu posebej odgovarjati, si dovolim podati na tem mestu nekaterje važnejše točke o tem gnojenju. Zapisem iz lastnega prepričanja, da se je tako gnojenje pri mojih večletnih poskusih na slabih zemljih prav dobro obneslo.

Seveda, kdor bi zanemarjal živinski gnoj in kupoval samo umetna gnojila, ta gotovo ne bi dobro gospodaril. Mislim, da je takih gospodarjev malo, ki bi z živinskimi gnojem vedasto ravnali. Kdor pa izkoristi veživski gnoj in gnojico, ter mu še primanjkuje gnojnih sredstev, naj se posluži umetnimi gnojili, kjer nobena poljska rastlina ne more brez potrebne hrane dobro uspeti, kakor človek in živali ne.

Vzamni torej za popolno gnojenje ozimni rži na en hektar njive: 150–200 kg. 40%. Kalijeve soli; tega stane 100 kg. K 12·70; 500–600 kg. Tomaže žlindre, ta stane 100 kg. K 8—150–200 kg. čilskega solitra, ta stane 100 kg. K 30·50.

